N°. 661. DE GRONDWET. 1855.

VRIJDAG 13 JULIJ.

VERSCHIJNT
Alle dagen, behalve Zon- en Feestdagen.

ABONNEMENTSPRIJS:
Voor 's Gravenhage per 3 maanden . . . . . f 4.50.
Voor de overige steden des Rijks . . . . . » 5.50.

UITGEVER-DIRECTEUR:
C. H. SUSAN, Jr., te 's Gravenhage.
Hoofd-Correspondenten M. Schooneveld en Zoon,
Beurssteeg, te Amsterdam.
Brieven franco aan het Bureau De Grondwet.
Jan Hendrikstraat, n°. 259.

De verkiezingen voor den Haagschen Gemeenteraad.

II.

Is de ontevredenheid gegrond, die ten aanzien van vele handelingen van den Gemeenteraad bij het publiek bestaat?

Wij gelooven ja, en zullen daartoe uit vele, slechts enkele voorname gronden in vlugtige herinnering brengen.

In de eerste plaats de bovenmatige strengheid der politie-verordeningen, die, in stede van de liefde tot de wet te bevorderen, slechts schijnen te zijn ingerigt, om noodeloos den band der wet ondragelijk te maken. Wij behoeven wel niet opzettelijk te verklaren, dat wij voorstanders zijn van orde en rust, dat wij eene goede politie wenschen; maar iets anders is het, om het geringste, nietigste feit schier als eene misdaad toe te rekenen, of den burger te omgeven van een net van strafverordeningen, waardoor elke stap, dien hij doet, gevaar loopt van een mistred te worden. En dat heeft de Gemeenteraad werkelijk gedaan; zijne meerderheid scheen te gelooven, dat de burgers der residentie er pleizier in zouden vinden, om, in verband met zekere geopenbaarde sympathiën op politiek gebied, ook in zake van politie à la Russisch gedrild te worden. Naar het evenwel van achteren blijkt is de middenstand noch gediend van willekeur en noodelooze gestrengheid, noch van Russomanie; en is de ontevredenheid — wij herhalen het — algemeen over eene strafwetgeving, door den Gemeenteraad in het leven geroepen, waarvan schier de meeste bepalingen al de eigenschap bezitten, om dwangbuizen voor de individuële vrijheid der ingezetenen te worden.

De afzonderlijke verordening *op de koffijhuizen* bragt niet slechts ontevredenheid, maar schier *verbittering* onder den burgerstand te weeg. Terwijl toch aan den eenen kant de huizen van ontucht geopend bleven en van den anderen kant de sluiting der societeiten aan geenerlei uur gebonden werd, beperkte men noodeloos — en daarom ongeoorloofd — de individuële vrijheid van den burgerman, die, geen lid zijnde van eene societeit, genoodzaakt werd het fatsoenlijke koffijhuis op een bepaald uur te verlaten, ofschoon in de residentie niet *kon* aangewezen worden, dat ooit orde en rust, of zelfs de matigheid door het openblijven der koffijhuizen nadeel hadden geleden. De Gemeenteraad schijnt dan ook later doordrongen te zijn van de overtuiging, dat die verordening, als strijdig met den vrijheidszin van Hollandsche burgers, niet houdbaar was; en nadat menig gezeten burger was vervolgd en gestraft, nadat de ontevredenheid tot luid beklag scheen te zullen overgaan, erkende de Gemeenteraad, hoe bedekt dan ook, het aangedane onregt, en trachtte, zonder zich zelf te zeer te vernederen, de verordening als ongevoelig te mitigeren. Hoe nu ook gewijzigd: de verordening zelve blijft in het geheugen der kiezers, die niet kunnen vergeten hoe men de burgers onnoodig van een deel hunner vrijheid heeft willen berooven.

Eene tweede reden tot ontevredenheid is gelegen in hetgeen met het Badhuis is gebeurd. Daar heeft men den raad zien verspillen, eene som van f 112,000, om te doen aanbouwen twee nieuwe vleugels aan een gebouw, dat nu reeds te groot is; welke som alleen kan strekken, om in vervolg van tijd de particuliere bad-inrigtingen te ruïneren en de bewoners van Scheveningen in diepere armoede te doen wegzinken. De Gemeenteraad heeft dezen maatregel doorgedreven, ondanks *algemeen* de publieke opinie zich daartegen verklaarde, ondanks het Badhuis niet in staat was, de renten te betalen van de 6 tonnen gouds, die het gekost had; ondanks de gemeentekas in behoeftigen toestand zich bevond en men voor eene ijdele uitgaaf eene leening moest gaan sluiten, waarvan schier niemand geldgever wilde zijn en die men — wat een eer voor 't crediet der stad!! — alleen door hooge opdrijving van het rente-bedrag kon volgeteekend krijgen; ondanks de burgerij, nu reeds zoo diep gedrukt door zware gemeente-heffingen, ook de renten van die f 112.000 zou moeten dragen — en dat alles ten genoege van die weinigen, die het zoo mooi vonden wanneer er twee nieuwe vleugels aan 't Badhuis zouden zijn bijgebouwd!

Eene nieuwe reden tot ontevredenheid gaf — hoe nietig men de zaak op zich zelve ook beschouwe — het gebeurde *met de stoeltjes in het Bosch.* Des Zondags en Woensdags kon men in het Bosch tegen tien cents per stuk stoelen huren, om, met zijne familie en kinderen, aan den waterkant en onder een schaduwrijk lommer gezeten, het genot te hebben van de muzijk der grenadiers, die zich daar laat hooren. De Hagenaars en vreemdelingen stelden dit onschuldig genoegen op hoogen prijs; de residentie stond hierin gelijk met Brussel, met Parijs en Londen, waar niet alleen op publieke wandelwegen, maar zelfs in de tuinen der paleizen gelegenheid tot rusten is gegeven. Plotseling, bij den aanvang van *dit* saisoen, werd de concessie tot het verhuren van stoelen ingetrokken; en uit vrij goede bron wil men weten, dat het Bestuur der *Witte Societeit* dit bij den Minister van Finantiën zou hebben doorgedreven. Die Societeit namelijk zou met leede oogen hebben aangezien, dat *de burgers* zich afrustten onder het koele lommer, even gemakkelijk en even aangenaam als de leden der Societeit, en door haren invloed moet door den Minister van Finantiën het bevel zijn gegeven, om voortaan niet meer het verhuren van stoelen te permitteren (het Bosch is Rijks-domein.) Wat er evenwel van zij, wie daarvan de schuld ook drage: zeker is het, dat noch Burgemeester en Wethouders, noch de Gemeenteraad zich die zaak hebben aangetrokken; dat zij stilzwijgend — en welligt niet zonder vooraf ingewonnen advies? — hebben toegelaten, dat aan de ingezetenen een genot werd ontnomen dat even onkostbaar, als genoegelijk en zedelijk was, waarin men zich reeds dagen vooraf verheugde; dat bovendien aan eenige personen een bestaan schonk, voordeelig was voor het Rijk, zonder dat eenig nadeel daartegenover stond. Zij die geene buitenplaatsen bezitten, die geene equipage tot hunne dienst hebben, die geene leden zijn van de *Witte Societeit:* doch niet minder fatsoenlijke lieden, brave en vooral *betalende* burgers zijn: zij allen — en het is de groote meerderheid van de kiezers voor den gemeenteraad — gevoelden zich gekrenkt door dien maatregel, waarmede men als 't ware scheen te willen te kennen geven, dat men niet gelijk mag staan met de leden der Societeit, dat men wel meer betalen mogt dan de rijken, maar zelfs geen klein deel genieten van hunne velerlei genoegens.

Eindelijk — en dit is voorzeker de voornaamste grond — is men zeer ontevreden over den weg, dien de Gemeenteraad, met betrekking tot de finantiën der gemeente, en ten aanzien van de uitvoering van de Gemeentewet heeft ingeslagen.

De finantiën der gemeente zijn in alles behalve gunstigen toestand. Volgens de raming van de loopende begrooting zou het dienstjaar sluiten met een batig saldo van f 75.27; en dat saldo is alléén kunnen verkregen worden, doordien bij de ontvangsten gerekend zijn f 10.552.72½, die over het jaar 1854 waren overgebleven. Wanneer derhalve de raming der uitgaven van dit jaar *niet* overschreden wordt, zal het dienstjaar 1855 sluiten met een *tekort* van f 10.500 ongeveer, omdat nu geen *overschot* meer aanwezig is; en bij dat tekort moet dan nog gevoegd worden het bedrag der renten van f 112.000, aan het Badhuis besteed!! Verhooging van belastingen of invoering van nieuwe is derhalve te verwachten. Ondanks dien slechten toestand der finantiën heeft men den Gemeenteraad evenwel zien toestaan alle uitgaven, die aangevraagd waren, waaronder er zijn, die, in de gegeven positie, behooren tot de uitgaven van weelde, terwijl omtrent andere inderdaad grooter spaarzaamheid kon zijn in acht genomen.

Tegelijkertijd heeft zich de Gemeenteraad der Residentie gevoegd bij die zeer enkele gemeenten in ons Vaderland, die alles in het werk stellen, om, ten aanzien van de hervorming van het gemeentelijk belastingstelsel, zich te onttrekken aan de uitvoering van de des betreffende heilzame bepalingen der Gemeentewet. Het is *onze* Gemeenteraad, die zich tot den Koning gewend heeft met het verzoek, om van den pligt, dien de Gemeentewet heeft opgelegd, ten einde zoo veel mogelijk de belastingen op de eerste levensbehoeften af te schaffen, te worden *vrijgesteld.* Het rapport, dat deswege werd uitgebragt, heeft doen zien, dat men als 't ware onwillig is geweest om te zoeken naar middelen tot uitvoering der bepalingen van de Gemeentewet; en men heeft het veel gemakkelijker gevonden te zeggen: »Wij zullen de zaken laten zoo als zij »zijn.«

Er zijn honderden in de Residentie, die zich zelfs aan *brood* niet kunnen verzadigen; duizenden zijn er, die niet meer weten, hoe de smaak is van het *vleesch.* Behalve den rijks-accijns belast de Residentie het tarwebrood met 167½ opcenten, het roggebrood met 122½ opcenten en het geslagt, boven en behalve de eigene belasting, met 160 opcenten! En de Gemeenteraad, in stede van naar alle mogelijke middelen om te zien tot verbetering van dezen, voor den arme en voor den burger langer onhoudbaren toestand, verklaart eenvoudig, dat de zaken moeten blijven zoo als zij zijn en dat er volstrekt niet aan te denken valt, om wat *meer lasten* op den gegoede te leggen en den nijveren burger wat *te verligten!*

De Eerste Kamer heeft gister avond aangenomen de afschaffing van den rijks-accijns op het gemaal, en met 1 Januarij 1856, zal de Natie die verligting, dank zij de onverflaauwde pogingen der constitutionele partij, genieten. Maar voor *de steden* zal zij weinig of niet baten, wanneer de Gemeenteraden halsstarig blijven bij het oude stelsel van belasten, wanneer zij nu, althans wat het gemaal betreft, de gemeentewetgeving niet in overeenstemming brengen met de rijkswet. Alleen dan, wanneer de gemaal-belasting ook in de gemeente vallen zal, kan de maatregel van het Rijk de goede vruchten, die men er van verwacht, dragen.

Alle kiezers nu, die met ons van meening zijn, dat in dat alles verandering behoort te komen, hebben in de verkiezingen, die aanstaanden Dingsdag plaats moeten hebben, het middel in de hand, om den Gemeenteraad te zuiveren van die elementen, welke de uitvoering van den geest der Gemeentewet tegenwerken en bijdragen tot handelingen in strijd met de publieke meening. Zij hebben tevens het middel in handen, om den Gemeenteraad te voorzien van nieuwe, jeugdige elementen, die beloven ijveriger werkzaam te zijn voor de belangen van hen, die zij zullen vertegenwoordigen.

Wie, op grond van al het voorafgaande, naar onze meening *niet* behooren herkozen te worden, wie daarentegen met het vertrouwen der kiezers veilig kunnen worden vereerd, dat wenschen wij in een volgend artikel uit een te zetten.

Plaatsgebrek belet ons heden te antwoorden: 1o. op het artikel van *de Nieuwsbode* van heden; 2o. op den brief, door den heer B. uit Amsterdam, aan ons gerigt en mede in *de Nieuwsbode* van heden voorkomende. Zoo spoedig doenlijk, zullen wij repliceren.

De artikelen: *»de uitvaart van de Nederlanders«* zullen onafgebroken worden voortgezet, zoodra onze beschouwingen betrekkelijk den gemeenteraad, die nu urgent zijn, zullen zijn afgeloopen.

Buitenland.

ALGEMEEN OVERZIGT.

Men meldt uit Weenen, dat de geruchten die gisteren in omloop waren als zoude op nieuw storm geloopen zijn op Sebastopol en generaal Pelissier daarbij gewond zijn, niet bevestigd worden.

Het is bekend, dat de *Patrie* van Maandag avond en het

meerendeel der Parijsche dagbladen gesproken hadden van een uitval der Russen tegen de Fransche en Engelsche werken vóór Sebastopol en van eenig voordeel door de geallieerden behaald, die dezen uitval spoedig en krachtig afgeweerd zouden hebben.

De *Moniteur* heeft evenwel niets van dit incident gemeld. Dit blad deelt, integendeel, eene depêche van generaal Pelissier mede de dagteekening van den 8sten voerende en meldende dat er niets nieuws is.

Naar aanleiding van ontvangen mededeelingen kunnen wij melden, dat het te Parijs verspreidde gerucht omtrent een treffen, dat in den nacht van 7 op 8 dezer zou hebben plaats gehad door de verschillende couranten, die daarvan melding maakten, niet uit de lucht gegrepen was.

Het berigt van dit treffen werd, als per telegraaf ontvangen medegedeeld, in den Senaat door verschillende ministers en in het instituut door den minister van oorlog.

De leden van den Senaat haastten zich om dit gerucht spoedig aan anderen te vertellen en van daar dat het al verder en verder verspreid werd.

Wij herinneren hierbij, dat *de Patrie*, welke in betrekking — hoezeer geene officiele — staat tot ministers, dit gerucht ook Maandag-avond vermeldde, en dat alle Parijsche bladen, *de Constitutionnel* zelfs niet uitgezonderd, het herhaalden.

Het is echter thans uitgemaakt, dat het berigt van een treffen in den nacht van 7 op 8 dezer niet juist was. Wij hebben het al dadelijk aldus beschouwd en reeds gister hebben wij de redenen uiteengezet, waarom wij daaraan volstrekt geen geloof hechten.

Uit Londen wordt, onder dagteekening van 10 Julij, gemeld:

Eene depêche van den generaal Simpson meldt, dat hij voornemens was op heden het vuur tegen de Redan te hervatten.

De gezondheidstoestand der troepen was voldoende.

Gortschakoff heeft voorgesteld om te Odessa de krijgsgevangenen uit te wisselen.

Een belangrijk incident kenmerkte de zitting van het Fransch Wetgevend ligchaam van eergister.

De heer Montalembert beklaagde zich met kracht over de wijze, waarop zijne redevoering verkort was door de Commissie, met het verslag belast.

Hij zeide, dat die talrijke besnoeijingen niet alleen den vorm zijner redevoering verminkt hadden, maar dat in eenige gedeelten de geest en bedoeling zelfs geheel verdraaid was, vooral dáár, waar hem in den mond gelegd wordt, dat hij den vrede tegen elken prijs begeerde, en dat hij een onvoorwaardelijke aanhanger van Oostenrijk was.

Onmiddellijk daarop vroegen verscheidene leden der reeds genoemde Commissie het woord; maar alvorens het aan een hunner te verleenen, deed de President van het Wetgevend ligchaam, de heer Morny, opmerken, dat de vergadering, ingevolge het reglement, zich niet te verklaren had omtrent het door den heer Montalembert in het midden gebragte; dat de onpartijdigheid der Commissie boven alle verdenking verheven was, en dat hier slechts eene quaestie van appreciatie was.

De heer Reveil, een der leden van de Commissie, heeft, zoo wel wat hem zelven betreft, als ook uit naam zijner ambtgenooten, geprotesteerd, daarbij overigens voor de Commissie eene soort van censuur eischende.

Het incident had geen ander gevolg en kon die ook niet hebben, daar de bewoordingen van het reglement zeer duidelijk zijn, met opzigt tot de regten der Commissie. Maar welligt zal deze zich zeer in verlegenheid bevinden, wanneer zij dezer dagen onder hare handen zal krijgen het antwoord van den President van den raad van state, op de redevoering van den heer Montalembert dat verwacht wordt.

En hierbij bepaalde zich bijna de werkzaamheden dezer zitting. Zij eindigde, na dat het rapport betrekkelijk de wet op de waarborging der Turksche leening was ingediend.

Gister verwachtte men het verslag op het wets-ontwerp betrekkelijk de nieuwe belastingen.

Niet dan na veel moeite is de commissie er toe kunnen geraken om zich met de regerings-commissarissen te verstaan.

Dit kon slechts geschieden door middel van een amendement, welke het tijdelijk karakter aanwijst van de tweede tiende penning op de indirecte belastingen, door aanwijzing van het eind des jaars 1857 als term van uitgifte.

Het onderzoek van, en de discussie over politieke vraagstukken begint in Frankrijk weder de algemeene aandacht bezig te houden.

Als een der teekenen daarvan kan aangemerkt worden dat twee revues, welke om de veertien dagen het licht zien, en tot dus verre uitsluitend gewijd waren aan geschiedenis en letterkunde voortaan een staatkundig karakter zullen aannemen.

Een dezer geschriften, *la revue Contemporaine*, zal onder den invloed staan der vrienden van de regering staan, terwijl het andere, *la revue de Paris*, de democratische denkbeelden zal verdedigen.

Aangaande de te Metz ontdekte zamenzwering wordt van eene wel onderrigte correspondent van de Schelde medegedeeld, dat zij in verschillende departementen vertakkingen had.

Niet minder dan veertig officieren zijn reeds gearresteerd en vele spionnen zijn met spoed naar de Krim ingescheept, waar de zamenzwering insgelijks bondgenooten schijnt te hebben onder de officieren.

Lord Clarendon heeft in het Hoogerhuis verklaard, dat admiraal Dundas zal eischen, dat de gevangen die bij Hango gemaakt zijn in vrijheid gesteld zullen worden, alsmede, dat Fransche en Engelsche officieren te Parijs bezig zijn met alles te regelen, wat tot uitwisseling van gevangenen in dezen oorlog betrekking heeft.

In het Lagerhuis heeft sir E. Bulwer Sylton aangekondigd, dat hij aanstaanden Vrijdag eene motie zal voorstellen, dat het Huis verklare, dat het gedrag van lord John Russell te Weenen het vertrouwen der natie in de beide gouvernementen geschokt heeft. (Deze verklaring verwekte veel sensatie.)

De heer Disraeli vroeg of de verklaringen, welke lord John Russell ll. Vrijdag gedaan heeft, de goedkeuring van de Koningin wegdragen.

Daar deze staatsman afwezig was, kon hierop geen antwoord gegeven worden. Daarna is het ontwerp, strekkende om te verklaren dat het aan een ieder vrij zal staan naar openbare ambten te dingen met eene meerderheid van 15 stemmen verworpen. Mede is verworpen het voorstel van den heer Roebuck, om bij de behandeling zijner aangekondigde motie daarover bij hoofdelijke omvraag te beslissen, en dat wel met eene meerderheid van 25 stemmen.

Lord Palmerston heeft op eene interpellatie van den heer Ricardo geantwoord, dat de Turksche leening van 5,000,000 pd. st. voor de helft door Engeland en voor de helft door Frankrijk gewaarborgd wordt. Deze som zal geheel voor den oorlog moeten gebezigd worden.

Alle berigten uit Berlijn ontvangen, luiden eenstemmig omtrent den aard der reis van den Prins van Pruissen.

Het is stellig op aanhoudend verzoek der Keizerin van Rusland, die hij sedert den dood van Keizer Nicolaas niet gezien heeft, dat de Prins naar St. Petersburg is vertrokken.

Hij heeft de gelegenheid van het geboortefeest der Keizerin, den 13 Julij, voor dit bezoek aangegrepen. Het zou zeer onjuist zijn om aan die reis, welke slechts een blijk van natuurlijke gehechtheid van den prins ten aanzien zijner doorluchtige zuster is, eene staatkundige beteekenis toe te kennen.

De Hanoversche regering heeft de Staten doen voorstellen om tot den 8 Augustus uiteen te gaan, ten einde aan de comités den tijd te laten, hunne werkzaamheden te beëindigen.

Men twijfelt er echter aan of de kamers in dit verzoek wel zullen treden. Steeds spreekt men van ministeriële crisis.

De zitting der Spaansche Cortes van 6 Julij zou gewijd zijn aan de beraadslaging over het voorstel van den heer Ramirez Arcos, waarvan wij gister spraken.

Uit het verslag dezer zitting blijkt echter, dat men zich daarin met alles, behalve met het aan de orde zijnde voorstel, heeft bezig gehouden.

Een zeer hevige aanval werd door den markies Tupuerniga tegen het Ministerie gerigt. Hoofdzakelijk echter was de heer Bruil het mikpunt van dezen aanval. De heer Bruil kan echter onmogelijk beter dan zijne voorgangers met eene schatkist zonder crediet geregeld betalen.

Eene depêche uit Madrid dd. 9 Julij meldt, dat de Cortes in hare zitting van dien dag de lezing van het ontwerp der nieuwe grondwet in zijn geheel hebben aangehoord.

Uit Madrid wordt dd. 10 Julij gemeld:

De speciale commissie voor de onlusten te Barcelona, heeft aan de Cortes het voorstel gedaan tot het uitvaardigen eener organieke wet op den arbeid.

De regering heeft daarop geantwoord, dat zij niets zal doen vóór dat de oproerlingen zich zullen hebben onderworpen.

Berigten uit Lissabon, dd. 28 Junij, maken geene melding hoegenaamd van een opstand der troepen te Elvas in garnizoen.

Zij spreken, integendeel, van de meest gewenschte rust, waarin Portugal zich mag verheugen en roemen de uitmuntende maatregelen, onlangs door de kamer van afgevaardigden genomen, met het doel om den bloei en de welvaart van het land te verzekeren.

Een nieuw ministerie zonder portefeuille is voor den maarschalk Saldanha door de Portugesche kamer van afgevaardigden opgerigt, in weerwil der pogingen van de oppositie.

De stoomboot *Solent* is te Southampton aangekomen met de mail uit Rio Janeiro van den 19 en uit Buenos Ayres van 2 Junij.

De berigten uit dezen laatsten Staat zijn weinig geruststellend.

Men rekent niet meer op het behoud van dat gedeelte als onafhankelijk land, en de burgeroorlog schijnt niet te kunnen worden gedempt in de ongelukkige republiek van la Plata. Men gelooft, dat de invallen der Indianen geleid worden door de aanhangers van Rosas en er ontbreekt slechts een man aan hun hoofd om al de gevolgen van den slag bij Caseros te vernietigen.

De vreemdelingen in dat land gevestigd, zijn zeer bevreesd voor hunne eigendommen.

Uit Rio Janeiro meldt men, dat het geschil met Paraguay voor het oogenblik geëindigd is, daar de president der republiek de gevraagde voldoening gegeven heeft.

Maar de opperbevelhebber van het Braziliaansch eskader is ontslagen wegens het niet getrouw ten uitvoer brengen der bevelen zijner regering.

Binnenland.

Staten-Generaal.

Eerste Kamer.

AVONDZITTING VAN WOENSDAG 11 JULIJ.

Aan de orde is de voortzetting der beraadslagingen over het ontwerp van wet tot afschaffing van den accijns op het gemaal.

De heer LOTSY motiveert zijne goedkeurende stem. Als op den duur de middelen meer opbrengen, dan de behoeften vereischen, dan vervalt ook de grond om meer belastingen te heffen, dan voor die behoefte noodig is. Ook hij is het eens, dat, hoe meer de natie zien zal dat men gezind is om hare lasten te verminderen, zij des te eerder bereid zal zijn, om, als de nood aan den man komt, buitengewone offers te brengen. Spr. behandelt vervolgens de quaestie uit een oeconomisch praktikaal oogpunt, ten betooge, dat men ja, wel weet dat de afschaffing van den accijns niet kan afdoen, wanneer de graanprijzen duur zijn, maar dan moet men daarbij niet uit het oog verliezen, dat in allen gevalle, als de accijns blijft bestaan, de prijs nog hooger zal worden. Hij beantwoordt ook het afkeurend oordeel door sommigen geveld over de weinige gevolgen der afschaffing van den accijns op de varkens en de schapen. Zijne ondervinding op dit stuk heeft hem geleerd, dat die gevolgtrekkingen zeer onjuist zijn geweest, en dat men daarbij de omstandigheden, die op den prijs invloed hebben uitgeoefend, en tegelijk ook eenige werkelijke goede gevolgen van die afschaffing, heeft over het hoofd gezien.

De heer DE BRUIN motiveert mede zijne goedkeurende stem, overeenkomende met de gronden door andere sprekers ontwikkelt, en waaraan Spr. zich aansluit.

De heer VAN SWINDEREN heeft heden morgen gehoord, dat, als deze wet verworpen wordt, het Ministerie niet zou behoeven af te treden, en ook dat het lot der wet onzeker was. Maar Spr. vraagt, of het niet denkbaar zou zijn, dat er nog iets anders kon gebeuren, namelijk, dat de Koning deze Kamer zou ontbinden en een beroep doen op het kiescollegie, namelijk de Provinciale Staten. Voor dat geval moet ieder er prijs op stellen de gronden van zijne goed- of afkeurende stem te doen kennen, en van daar dat hij zijne motieven opgeeft ten gunste der wet. Wat nu het ontwerp zelf betreft, zoo zou hij voor zich liever de voorkeur hebben gegeven aan eene afschaffing van den accijns op de brandstoffen; maar nu de Regering eenmaal dit voorstel gedaan heeft, is hij van dit gevoelen teruggekomen, omdat, als dit ontwerp verworpen wierd en de Regering niet aftrad en ook deze Kamer niet werd ontbonden, dat dan de Tweede Kamer weder zal opvatten de twee aldaar aanhangige voorstellen, en dat dan het voorstel tot afschaffing van den accijns op de brandstoffen zal worden afgestemd en dat nopens de rogge worden aangenomen, en tegen zoodanige partiële afschaffing is hij bepaald gestemd. Hij zou er tegen stemmen, en hij twijfelt er ook aan of deze Kamer zich met dat voorstel zou vereenigen. Het resultaat zou dan zijn, dat er niets tot stand zou komen en later eene botsing tusschen de beide staatsligchamen zou ontstaan. Hij voorziet ook, dat, wanneer er ten slotte geene vermindering van lasten plaats heeft, men dan des te eerder, bij den overvloed van middelen, tot uitzetting der uitgaven zal overgaan, iets dat deze Kamer niet wil. Daarentegen is het tegenwoordig voorstel een heilzaam correctief.

De heer D'ABLAING VAN GIESSENBURG schenkt zijne adhaesie aan de rede van den heer Insinger, en op diezelfde gronden is hij tegen het ontwerp. Hij zal dus daarover niet meer spreken. Hij zal slechts dit zeggen, dat de heer van Rijckevorsel gezegd heeft dat hij het Ministerie Thorbecke in 1853 met leedwezen heeft zien aftreden. Spr. moet integendeel zeggen, dat hij juicht over die aftreding. En wat de opmerking van den heer van Dam van Isselt betreft, die zeide dat de ministeriele partij haar vaandel verlaten heeft, zegt spr., dat dit niet zoo is, die partij heeft haar vaandel niet verlaten maar de officieren hebben het ontloopen.

De MIN. V. BUITENL. ZAKEN antwoordt op dat punt tot opheldering van eene verkeerde beschouwing van den vorigen spreker. Hij stelt voorop, dat het van het uiterste gewigt is èn in het belang der eendragt in het Vaderland èn in dat van het koningschap èn van de grondwettige constitutionnele koninklijke magt, dat er in de wetgevende kamers geene partijen bestaan.

Maar, afgescheiden daarvan, acht hij het verwijt onverdiend, dat het Ministerie zijne vrienden verlaten zou hebben. De Regering stelt prijs op hare vrienden, maar evenmin als de Regering verwachten mag, dat hare vrienden hunne overtuiging geweld aandoen, evenmin mogen die vrienden dit van de Regering verlangen. Hij heeft gemeend dit tot opheldering te moeten zeggen.

De heer V. DAM V. ISSELT geeft eene uitlegging aan den heer d'Ablaing van Giessenburg, dien Spr. niet in staat acht zijn vaandel te verlaten, en die dit dan ook getoond heeft. Ook is Spr. het niet eens met den Minister van Buitenlandsche Zaken, dat er in de wetgevende kamers geene partijen moeten bestaan. Hij meent, dat er in een constitutionnelen staat wel partijen moeten bestaan. Hij verdedigt nader zijne meening, dat dit Ministerie in de andere Kamer werkelijk eene partij had, en dat die partij haar bestreden heeft op eene wijze, die hij nog het zachtst meende te moeten uitdrukken door te zeggen, dat zij haar vaandel verlaten had. Maar daarmede heeft hij aan den heer d'Ablaing niet willen zeggen dat hij het vaandel verlaten had of dat de tegenstanders hier deserteurs zijn.

De MIN. VAN FINANTIEN verdedigt in het breede de voordragt. Uit den aard der zaak is die verdediging geheel overeenkomstig met die in de Tweede Kamer. Hij vangt aan met het gewigt der zaak te schetsen. Het is opmerkelijk, zegt de Min., dat zij, die tegen de wet zijn, toch hebben te kennen gegeven, dat zij niet tegen afschaffing van belastingen zijn. Op de bedenkingen dat de Regering de oppositie gevolgd heeft, dat er zucht naar populariteit en loftuiting bestaat, antwoordt hij kortelijk, dat de Regering alleen hare voldoening zal vinden in de overtuiging van naar haar beste weten, de belangen des Vaderlands te hebben bevorderd. Nu heeft men van onderscheidene zijden bedenkingen in het midden gebragt tegen deze afschaffing op dit middel, maar hij meent dat men toch ook eenige waarde moet hechten aan de voorkeur, die de Regering aan *deze* afschaffing geeft. De Regering is toch dagelijks met de werking der verschillende belastingen in aanraking.

komt dus tot hier meer bepaald tot het betoog, waarom deze afschaffing de voorkeur verdient en wel de *geheele* afschaffing. Die keuze is, behalve hare innerlijke waarde, ook met het oog op de toekomst geschiedt, want de Regering is overtuigd dat er door geene afschaffing beter voor de toekomst gewaakt wordt, dan door deze. Men zou anders telkens op den weg van afschaffing voortgaan. Dat voorstel wijst dus juist, zegt de Minister, ons standpunt aan, en strekt om aan te toonen *hoe* ver en dat de Regering niet verder wil gaan. Hij komt nu tot de beschouwing van het voorstel uit een financieel oogpunt. Men zeide, dat door deze afschaffing de weg tot verdere schulddelging gesloten wordt.

De Minister merkt op, dat in de Mem. v. Beantw. is aangetoond, dat ook, na deze afschaffing, er nog eenige schulddelging zal kunnen plaats hebben, en hij voegt er bij, dat deze nog al aanzienlijk kan zijn. Hij merkt wijders tot regtvaardiging van het voorstel op, dat sedert eene reeks van jaren het belastingbedrag progressief is, en dat het dan pligt is, om niet meer aan belastingen te heffen, dan voor de staatsbehoeften noodig is. De Min. treedt hier in dezelfde berekeningen als in de Tweede Kamer reeds gemaakt zijn en beantwoordt met dezelfde argumenten als toen de bedenkingen over de onzekerheid der Oost-Indische baten en de prijzen der producten. Als men de Oost-Indische baten over de verschillende jaren omslaat, dan mag men wel eenige gevolgtrekking voor de toekomst maken. De Min. komt nu tot de vraag, of de afschaffing van den accijns op het gemaal de voorkeur verdient. Ook hier is hij het eens met de voorstanders, dat de prijs van het brood verminderd zal worden met het bedrag van den accijns en misschien wel nog meer. Ook op dit punt refereert hij zich aan het medegedeelde in de Tweede Kamer. — De Min. zet ook uiteen, dat deze accijns wel degelijk op de nijverheid drukt, meer zelfs dan dien op de brandstoffen. In dit laatste draagt de nijverheid slechts $\frac{1}{8}$ of $\frac{1}{10}$ van hetgeen zij in de gemaal-belasting draagt. — De Min. zet vervolgens de verdere voordeelen der afschaffing uiteen, als bevorderende den onbelemmerden meelhandel, de verbeterde broodfabricage, de wegneming van formaliteiten en de aanraking met de schatkist.

Ten slotte komt de Minister tot de wederlegging der bezwaren, tegen de aequivalenten in het midden gebragt. Ook deswege beroept hij zich meerendeels op hetgeen hij reeds vroeger heeft gezegd. Hij eindigt met nogmaals te wijzen op het hoog gewigt van deze beslissing, en, wanneer deze wet aangenomen mogt worden, dan hoopt hij, dat de wensch vervuld zal worden, waarmede een der tegenstanders eindigde, die namelijk hoopte, dat hij zich in zijne voorspellingen en bezwaren mogt bedrogen hebben.

Daarna hebben nog tot het geven van explicatien of antwoorden, het woord gevoerd de heeren: van der Lek de Clercq, van Swinderen en Sichterman van de Brake. Nadat deze laatste geëindigd heeft, vraagt de Voorzitter, of nog iemand het woord verlangt.

Van onderscheidene banken hoort men: stemmen! stemmen! De heer van Nispen stelt voor de beraadslagingen te sluiten. — De heer van Vos van Steenwijk vraagt of dit parlementair is. — De heer van Dam van Isselt vraagt of het parlementair is de discussien zoo lang te rekken, dat [illegible] worden te vertrekken, alzoo verhinderd zouden worden hunne stem uit te brengen.

Nu wordt een verzoek van 5 leden gedaan, om de beraadslagingen te sluiten. — Hierover ontstaat eenige discussie. — De heer van Wessem is er tegen, doch komt op tegen de beschuldiging van het rekken der beraadslagingen.

Bij stemming wordt de motie *aangenomen* met 22 tegen 13 stemmen. *Tegen* de heeren Borski, Cost Jordens, d'Ablaing, de Vos van Steenwijk, van Swinderen, van Wessem, v. d. Lek de Clercq, Insinger, Sichterman v. d. Brake, Tonckens, Bosch van Drakesteijn, Cremers en de Voorzitter.

De beraadslagingen dus gesloten zijnde, wordt het ontwerp in stemming gebragt en aangenomen met 22 tegen 15 stemmen. *Voor* de heeren van Sasse v. IJsselt, v. d. Dries, v. Goltstein, de Villers de Pité, Regout, Beerenbroek, van Eijsinga, v. Rijckevorsel, v. Dam v. Isselt, v. Nispen, Cremers, v. Aylva v. Pallandt, Lotsy, v. Heeckeren v. Wassenaer, de Bruin, Sassen, 't Hooft, v. d. Oudermeulen, Cost Jordens, Blankenheijm, v. Swinderen en de Voorzitter.

Tegen de heeren: de Vos v. Steenwijk, van Wessem, v. de Lek de Clercq, Insinger, Sichterman v. d. Brake, Tonckens, Bosch van Drakestein, Boxman, Paspoort van Grijpskerke, Borski, van Rhemen, van Weel, d'Ablaing van Giessenburg Martens van Sevenhoven en van Beeck Vollenhoven.

De zitting is daarna gescheiden tot morgen ochtend ten 11 ure.

ZITTING VAN DONDERDAG, 12 JULIJ.

Is ingekomen een nader adres van de heeren Wijthoff en Zoon, over het ontwerp nopens den suiker-accijns. Verzending aan de commissie voor de verzoekschriften, ten einde er nog heden rapport over uit te brengen. (De zitting wordt voor eenige oogenblikken geschorst.) Na de weder-opening brengt de heer van der Lek de Clercq, namens de Commissie voor de verzoekschriften, over dat adres rapport uit. Hij geeft eene opgave van de algemeene strekking daarvan, zonder in de bijzonderheden te treden, alzijnde het stuk gedrukt en aan de leden rondgedeeld. Nederlegging ter griffie.

Aan de orde van den dag zijn de beraadslagingen over het ontwerp van wet, tot verhooging van de opbrengst van den accijns op de suiker.

De heer HOOFT zegt, dat hij de zaak nog niet tot voldoende klaarheid is gekomen. Het had beter geweest als de Minister gedaan had, wat zijn voorganger deed; dan zou de 5 ton, in overleg met de raffinadeurs, wel hebben kunnen worden gevonden, zonder het gevaar, uit deze wet voortvloeijende. Onder deze omstandigheden, en nu er geen uitstel der beraadslagingen is aangenomen, is hij tegen de wet, in de onderstelling, dat zij in de volgende zitting met meer kennis van zaken kan behandeld worden. Het tonnegeld zal toch eerst met 1 Januarij afgeschaft, en er kan dus niets geprajudicieerd worden.

De heer VAN DER OUDERMEULEN wijst op den grooten omvang van dezen tak van industrie. De vraag is belangrijk, of het vertier van 11 millioen, door die 5 ton kan belemmerd worden; en bij hem bestaat de vrees, dat dit werkelijk het geval zal kunnen zijn. Door de tegenwoordige wet is het evenwigt behouden tusschen de Nederlandsche raffinadeurs en de vreemden, doch door de verhooging der kosten kan dat evenwigt verbroken worden, en dan zal aan die industrie en den handel een gevoeligen slag toegebragt zijn. Hij acht deze wet gevaarlijk voor den handel en de industrie, en hij zal er dus tegen stemmen.

De heer INSINGER is tegen het ontwerp, niet om af te keuren wat de Regering voordraagt, maar om het gewigt der zaak. Hij vreest dat, als de belasting op deze industrie zal gaan drukken, de handel in het algemeen daardoor groot nadeel zal lijden en dan zal de afschaffing van het tonnegeld niet baten. Spr. wijst op het belang der suikerindustrie voor onzen uitvoer en voor de scheepvaart in het algemeen, zoowel uitgaande als inkomende. Daarbij komt het belang der suiker-industrie zelf en alle daaraan verwante takken van bedrijf. Ook hij gelooft, dat in eene volgende zitting een beter ontwerp zal kunnen worden ingediend.

De heer V. DAM V. ISSELT zegt, dat hij vroeger in dergelijke zaken nog al twijfelachtig was. Hij herinnert aan eene vroeger door hem bijgewoonde conferentie van den Min. v. FIN. met de Rotterdamsche raffinadeurs, die zeiden, dat de wet goed was, terwijl al de Amsterdamsche raffinadeurs zeiden, dat dit onwaar was en dat de wet niet goed was. Toen is zijne overtuiging over dergelijken strijd van belangen, wel eenigzins aan het wankelen gebragt. Thans is de quaestie op een meer zuiver terrein gebragt; want er heerscht thans eenstemmigheid. Spr. vraagt of de Kamer door het tonnegeld ten behoeve van den handel af te schaffen, dan daartegenover mag stellen de risico van den handel aan den anderen kant.

Wat de adressen aangaat, Spr. houdt de opgaven van de heeren Wijthoff voor waar, en merkt daarbij op, dat de adressanten zeggen, dat het niet onmogelijk is, dat er 5 ton meer voor de schatkist kon worden opgebragt, maar dat alleen de wijze, waarop de Regering die meerdere opbrengst tracht te verkrijgen, gevaarlijk is. Spr. is ook niet zeker dat de consument zal getroffen worden. Hij heeft monsters voor zich, waaruit blijkt, dat de zoogenaamde bereide Java-suiker, bijna gelijk staat met onze melis. En, als er dan nog 5 ton meer aan accijns moet worden opgebragt, terwijl op de Java-suiker een onbeduidend inkomend regt gelegd is, dan vraagt Spr., hoe de suikerfabrieken dan hier in stand zullen kunnen blijven. Er wordt z. i. door eene afstemming niets verloren. Die afstemming geschiede niet als een blijk van wantrouwen, maar omdat de quaestie niet genoegzaam onderzocht is. Hij is ook overtuigd, dat de 5 ton kunnen erlangd worden zonder zooveel belangen op het spel te zetten als door deze overhaaste regeling het geval is. Hij zegt dus: « bij twijfel onthoudt u. »

De heer VAN RIJCKEVORSEL verschilt in gevoelen met vorige sprekers. Hij betreurt het, dat dit ontwerp gekoppeld is aan de afschaffing van het tonnegeld, omdat beide ontwerpen hoogst waardig zijn, op zich zelf te worden behandeld. Ze moeten ook niet tegen over maar naast elkander geplaats worden worden. Ze zijn als 't ware ter voortzetting van het beginsel in de laatste jaren aangenomen en waarop nog gisteren avond een nieuwen stap is gedaan, namelijk vrijmaking van den arbeid en bevordering der gemeenschap met andere volken, doch niet door kunstmiddelen, maar door bescherming. Dat stelsel is hij van ganscher harte toegedaan, als bevorderende het algemeen welzijn.

Economisch is er dan ook tusschen de afschaffing van den accijns op het gemaal, de inkorting der premie van de raffinadeurs en de afschaffing van het tonnegeld een naauw verband. Wat de wet zelve betreft, zijn gevoelen is uitgedrukt in § 2 van het verslag der Kamer, pag. 3. Nu is het zeer natuurlijk, dat er geen tak van industrie is, die beschermd wordt, of zij zal opkomen tegen eene vermindering van die bescherming, en dat is nu ook hier het geval en was vroeger ook zoo. Spr. herinnert aan den strijd bij de scheepvaartwetten gevoerd, en aan de voorspellingen, destijds gedaan, dat als de bescherming niet meer verleend werd, de scheepsbouw en de scheepvaart vernietigd zouden worden.

En wat heeft de ondervinding geleerd? Dat sedert de invoering der scheepvaartwetten de concurrentie is geopend, en de scheepswerven meer dan ooit te voren hebben gebloeid. Spr. moet ook opmerken, dat men z. i. te angstvallig onderzocht heeft, of de premie geheel door de consumtie of door de raffinadeurs zal betaald worden, met andere woorden, of die zal gedragen worden door den uitvoer, of de binnenlandsche consumtie. Hij moet rond en openhartig verklaren, dat hij niet gelooft, dat de raffinadeurs die som geheel van de binnenlandsche consumtie heffen, hij gelooft ook, dat die gedeeltelijk op den uitvoer rust en niet geheel op de consumtie.

Hij zou dit laatste zelfs betreuren; want hij wil gaandeweg het premie-stelsel, als in strijd met onze geheele handels-wetgeving, afgeschaft hebben. Spr. wijst op de groote voordeelen door de raffinadeurs genoten, vooral door de groote consumtie van stroop hier te lande; want, zegt Spr., er is geene natie die zooveel stroop gebruikt, dan de Nederlandsche. Men zegt dat de raffinadeurs hier te lande de concurrentie zullen te vreezen hebben van de zoogenaamde ruwe Java-suiker, die meer en meer verbeterd wordt, en dat het dus gevaarlijk zou zijn, als zij in de consumtie komt; daardoor zullen de prijzen hier opgedreven worden, want dan kan de concurrentie met de Java-suiker, waarop geen inkomend regt is, niet worden volgehouden en zal deze suiker dus de onze verdringen.

Spr. geeft dit alles toe, maar dit laat juist zien, hoe precair de toestand der raffinaderijen hier te lande is, want het is toch niet te verlangen, dat de Reg. de betere fabricage in O. I. zal tegengaan: het laat zich integendeel aanzien dat die fabricage veeleer in de W. I. verbeterd zal worden. Dat kan niet beter worden, maar Spr. ziet daarin juist een middel om de gevreesde nadeelen van den uitvoerhandel naar Italie te neutraliseren; want dan zullen onze betere soorten Java-suikers, die, niettegenstaande de gedeeltelijke vrije beschikking, naar onze markten komen, daarheen kunnen worden gezonden.

Hij heeft ook met belangstelling gezien, dat onze raffinadeurs de concurrentie met de buitenlandsche raffinadeurs, toch hebben weten vol te houden, niettegenstaande hunne min gunstige positie. Hij houdt zich overtuigd, dat zij ook de bezwaren dezer wet, zullen weten te boven te komen. Spr. besluit met de opmerking dat ook dan, als de geheele 5 ton door de raffinadeurs moet worden voldaan en daarmede dus de premie verminderd zal worden, hij dan toch deze wet in het merkantieel stelsel van Nederland, aannemelijk acht.

De heer V. BEECK VOLLENHOVEN zegt, dat hij niettegenstaande al het aangevoerde, nog niet tot eene bepaalde zekerheid is gekomen. De Regering en de leden in de andere Kamer zeggen, dat de consumateur de verhooging zal betalen. De heer van Rijckevorsel zegt, dat de raffinadeur die moet betalen. Hij vraagt: wie gelijk heeft? Wil men, zooals de heer van Rijckevorsel verlangt, dat de raffinadeurs betalen, om daardoor aan het beschermend stelsel een einde te maken: dan moet men veel verder gaan, en in het geheel geene premie geven.

Als hij overtuigd was, dat van den consumateur de belasting zal geheven worden, dan zou hij er voor kunnen zijn, maar die overtuiging heeft hij niet, maar wel, dat, als de raffinadeurs de verhooging moeten dragen, dit een belangrijk nadeel voor die industrie en voor den handel zal opleveren. Men zegt, dat er tusschen de exportatie- en de consumtieprijzen een verschil is van *f* 3.80 à *f* 4,20, plus de accijns, dus dat is de premie der raffinadeurs. Dit is de geheele stelling der Regering en der voorstanders, maar er is twijfel over de juistheid dier cijfers. Deze zijn niet tot klaarheid gebragt.

De heeren Sassen, Lotsy, Regout en de Minister van Financien voeren achtervolgens het woord.

De heeren INSINGER en VAN DER OUDERMEULEN hebben nog gerepliceerd.

De beraadslagingen worden gesloten.

Bij stemming wordt het ontwerp *aangenomen* met 25 tegen 6 stemmen. *Tegen* de heeren Borski, van der Oudermeulen, van Wessem, Bosch van Drakestein, van Dam Isselt en Insinger.

Alsnu komt in beraadslaging het ontwerp van wet tot afschaffing van het tonnegeld.

Niemand vraagt daarover het woord.

Bij stemming wordt het ontwerp met algemeene stemmen *aangenomen*.

De vergadering is daarna, tot nadere bijeenroeping, uiteengegaan.

's Gravenhage, 13 Julij.

Z. M. heeft goedgekeurd de beroepingen van predikanten, uitgebragt door de kerkeraden der Hervormden gemeenten, als: van Schiedam, onder de classis van Rotterdam, op L. Bouman, predikant te Nieuwenhoorn; van Fondgum en Raard, onder de classis van Dokkum, op N. J. Laukhorst, candidaat bij het provinciaal kerkbestuur van Zeeland.

—

Door den Minister van Marine worden met den eersten September aanstaande benoemd tot adelborsten bij de Koninklijke Academie voor de zee- en landmagt, voor het vak van den scheepsbouw: J. C. Jansen, S. Meihuizen; F. W. O. A. van Franckenberg en Proschlitz en J. L. von Leschen.

In de zitting van de Provinciale Staten van Zuidholland van heden zijn de beraadslagingen voortgezet over het ontwerp der begrooting voor de enkel provinciale en huishoudelijke inkomsten en uitgaven van de provincie Zuidholland voor den jare 1856. Die discussien zijn afgeloopen, maar tengevolge van verschillende wijzigingen, in die begrooting gebragt is de definitieve vaststelling tot eene volgende zitting verdaagd. Onder de punten, die tot woordewisseling aanleiding gaven, behoort de subsidie voor de muzijkschool te 's Gravenhage, die echter met 51 tegen 8 stemmen werd verleend. — Lang is er gesproken over de vraag, of er niet eenige subsidie aan bewaarscholen zou worden toegekend of deze zou verleend worden uit de post voor de scholen die op de begrooting is uitgetrokken, dan wel, of er ook tot dat einde eene afzonderlijke post op de begrooting zou worden geplaatst.

Ten slotte is besloten, dat Gedep. Staten het onderwerp in overweging nemen zullen en dat zij, zoo noodig, in de zomervergadering van het volgend jaar een voorstel zullen doen, om dergelijke subsidie uit den post voor onvoorziene uitgaven te bestrijden. — Ten aanzien van de begrooting, nopens de inkomsten en ontvangsten, heeft de vergadering zich vereenigd met het voorstel van hare com-

missie (met wijziging in zoo verre van het voorstel van Gedep. Staten), om ter bestrijding der kosten van buitengewone voorzieningen aan eenige der zeeweringen behoorende tot de provinciale waterstaats-werken op *Goederede*, in 1856 vier buitengewone opcenten op de grondbelasting en 2½ buitengewone opcenten op het personeel te heffen. Voorts is aangenomen een voorstel van Gedep. Staten tot verhooging der begrooting voor 1855, ten einde die buitengewone waterstaats-werken te kunnen bestrijden.

Daarna is de vergadering overgegaan tot de behandeling der voorgestelde wijzigingen in het den 20 December 1852 goedgekeurde reglement voor het hoogheemraadschap van Delfland. De eerste wijziging betrof art. 25 de verdeeling der kiesdistricten en hunne hoofdplaatsen. Er zijn vele bezwaren ingebragt tegen eene verdeeling dier districten poldersgewijze. Velen gaven de voorkeur aan dergelijke verdeeling naar de gemeenten. Ten slotte is na langdurige discussie besloten deze wijziging aan te houden en Gedep. Staten uit te noodigen het vraagstuk te onderzoeken en deswege een nader voorstel te doen. De vergadering is echter voortgegaan met de behandeling der overige wijzigingen in het reglement. Zij zal dien arbeid morgen ochtend voortzetten, zullende er dan tevens nog andere onderwerpen aan de orde van den dag gesteld worden.

---

* De heer Lightenvelt, buitengewoon gezant en gevolmagtigd minister van het Nederl. Hof bij dat van Frankrijk, is op deszelfs buitengoed, gelegen aan den Leidschen straatweg, met zijn familie uit Parijs aangekomen.

---

* De baron d'André, buitengewoon gezant en gevolmagtigd Minister van Z. M. den Keizer van Frankrijk bij het Nederl. Hof, is heden voor eenigen tijd uit de residentie naar Parijs vertrokken. Gedurende zijne afwezigheid zal de eerste secretaris, de heer Fournier, het gezantschap waarnemen.

---

* Men heeft een aanvang gemaakt in de vlakte van Waalsdorp, met het daarstellen van een kamp voor de artillerie, tot oefeningen der manschappen, die daartoe uit Delft aanstaanden Maandag zullen komen, bestaande uit ongeveer 100 man, die aldaar gedurende twee maanden bij afwisseling zullen verblijven.

---

* De kiezersvereeniging *Regt voor Allen* heeft tot kandidaten voor den gemeenteraad gekozen de heeren: F. M. baron van der Duijn, Mr. H. bron Collot d'Escury, Dr. B. van Gogh Bz., Mr. H. H. Geradts, Jhr. Mr. G. L. H. Hooft, J. C. van der Kemp, Dr. W. H. Meijer, J. Pauwels Mz., Mr. D. Polak Daniels, F. M. Schmolck, C. J. Schiefbaan en P. Varkevisser.

Volgens een brief uit Petersburg van 2 Julij, voorkomende in het dagblad *Le Nord*, waren prins en prinses Frederik der Nederlanden twee dagen te voren op Peterhof aangekomen.

Z. H. de Paus heeft aan Mgr. Vrancke, bisschop van Colophon en Apostolisch vicaris te Batavia, begiftigd met adelbrieven en den titel van graaf, en hem tevens benoemd tot dienstdoenden prelaat en hulp-bisschop bij den pauselijken troon. (*Courrier de la Meuse.*)

Reeds meermalen hebben wij geschriften aangekondigd van den heer Gruau de la Barre, welke alle strekten om te betoogen, dat de in 1845 overleden heer Naundorff, was de uit den Tempel verloste Dauphin Karel Lodewijk, zoon van Lodewijk XVI. Thans weder ziet bij den boekhandelaar Nijgh, te Rotterdam, eene brochure van denzelfden schrijver het licht, onder den eenigzins zonderlingen titel: « Lodewijk XVI, de laatste en wettige Koning van Frankrijk en de Zeeuwsche eenden (canards), uitgebroeid door de redactie van het Album van Buitenlandsche Lettervruchten en den kop ingedrukt door Gruau de la Barre. » Deze brochure strekt tot wederlegging van een artikel, in genoemd tijdschrift geplaatst, waarin wordt betoogd, dat de te Delft overleden heer Naundorff een bedrieger en vervalscher was, vermits de Dauphin werkelijk in den Tempel zou zijn gestorven. Dit laatste geschrift van den heer Gruau de la Barre is eene niet onbelangrijke historische bijdrage, en biedt den beminnaars van scherpe polemiek eene boeijende lectuur. De schrijver heeft evenwel zich door zijne heftigheid te veel laten wegslepen. Meer bezadigdheid ware eene deugd geweest.

Het onderstaande berigt wordt ons van eene goede hand toegezonden:

Wij vernemen dat door een der leden der juridische faculteit aan de Utrechtsche hoogeschool, tevens president van het hoofd-commité van *Nederland en Oranje*, in den tijd een jongeling van goeden huize, die aan genoemde hoogeschool zijne studien in de regten volbragt en zich gunstig onderscheidde, overgehaald is geworden om van eene hem na den afloop zijner studien geopende eervolle loopbaan in Indie af te zien, en in plaats daarvan zich aan te sluiten bij de anti-revolutionnaire partij, wier godsdienstige en staatkundige overtuiging mede de zijne was, en openlijk tot verdediging dier gemeenschappelijke beginselen op te treden.

De bedoelde jongeling moet, na met het volste vertrouwen de ontvangen uitnoodiging te hebben aangenomen en zich bij de anti-revolutionnaire partij verdienstelijk te hebben gemaakt, op de meest ergerlijke wijze door die partij behandeld zijn geworden, zonder door den aangewezen hoogleeraar daartegen in bescherming te worden genomen.

Wij meenen, dat het, indien deze berigten juist mogten zijn, wenschelijk ware, dat de Breede Senaat der Utrechtsche hoogeschool een onderzoek naar deze zaak instelde, opdat er, al zij het ook met de beste bedoelingen, geen misbruik worde gemaakt van den invloed, welken een academische leerstoel aan een hoogleeraar, die hem met waardigheid bekleedt, op jonge lieden, en vooral op met hem gelijk gezinde jonge lieden verzekert. (*N. R. Ct.*)

Ingezonden Stukken.

Het aftredend deel der Gemeenteraden.

„C'est surtout à l'aide des administrations municipales „et provinciales, qu'on peut intéresser les hommes à la „chose publique. Si les habitants d'un pays ne comprennent „pas ces institutions, tenez les pour incapables d'être „libres." Deze woorden van een uitstekend staathuishoudkundige mogen wel herinnerd worden, nu weldra het tijdstip zal aangebroken zijn, waarop een derde deel der gemeente-besturen staat te worden hernieuwd. 't Was zeker geene vlugtige en onverschillige theorie, die ten grondslag werd gelegd der grondwettige bepaling, dat de leden der Gemeenteraden slechts voor een bepaald getal jaren zouden worden verkozen. Reeds bij de Grondwetsherziening van 1840 werd de noodzakelijkheid erkend van eene periodieke aftreding der Gemeenteraden, en, zoo er eene bepaling was in de herziening, welke in het jaar 1848 tot stand kwam, waaromtrent de tegenstand bijna onmerkbaar scheen, het betrof dat voorschrift, waarvan de behoefte reeds lang en diep gevoeld was.

Maar zal dat voorschrift waarlijk doel treffen, dan behoort de belangstelling in die taak niet te ontbreken; dan moet een iegelijk, die de wettelijke bevoegdheid bezit, om tot de verkiezing van Raadsleden mede te werken, innig doordrongen zijn van het gewigt zijner roeping en dan wordt elk verzuim in de vervulling van dien burgerpligt ontrouw aan de behartiging van het algemeen belang. De wet, bepalende, dat een derde deel van den Gemeenteraad om de twee jaren zal aftreden, legt aan ieder kiesbevoegde het onderzoek op, door alle de onder zijn bereik liggende middelen, om te beoordeelen en te beslissen, of het aftredend lid voor zijne taak berekend, in de vervulling van die taak getrouw, voortdurend het hem geschonken vertrouwen waardig is. Dat onderzoek strookt met het eigen belang van den kiezer, zoowel als dat het door het algemeen belang geboden wordt. Men mag toch niet vergeten, dat de nieuwe verordening een noodzakelijk uitvloeisel was van de ervaring der gebreken van het vorige stelsel der zamenstelling van de gemeentebesturen. Men was gedrongen te erkennen, „dat de stedelijke raden niet regtstreeks wa„ren de uitdrukking van den wil of het belang van de „meerderheid der stemgeregtigde gemeentenaren, maar alleen „van een onafhankelijk tusschenligchaam; terwijl de platte „landsbesturen niet anders waren dan opgelegde voogden, „op welker verkiezing de burgerij geenerlei invloed oefende, „die nagenoeg zich zelf aanvulden, of wel door een enkel „persoon, eigenaar van een zoogenaamd heerlijk regt (soms „een vreemdeling of een kind) werden voorgedragen. Deze „besturen konden dus noch wortel in vasten bodem, noch „wasdom bij de natie verkrijgen; verschijnselen van oli„garchie, coteriegeest, uitsluiting, uitdooving van de be„langstelling der ingezetenen in zaken van openbaar belang, „onderdrukking van den geest der vrijmoedigheid en van „onafhankelijke beoordeeling, geheimzinnigheid, eigenbaat, „bekrompenheid, waren dan ook bij vele gemeentebesturen „op te merken." De regtstreeksche verkiezing door de ingezetenen der gemeente is voor die orde van zaken in de plaats gekomen en de zamenstelling der nieuwe gemeenteraden heeft de heilzame strekking gehad, immers dat is hier en daar kunnen opgemerkt worden, dat de handen aan het werk geslagen zijn, om vele misbruiken en verkeerdheden — een onvermijdelijk gevolg van hetgeen bestond — tegen te gaan. Maar zulke uitkomsten zijn niet algemeen. Het heeft ook bij de *eerste* zamenstelling de gemeenteraden niet ontbroken aan hartstogtelijken ijver en blinde partijzucht, zoodat niet altijd werd gelet op hetgeen het belang der gemeente eischt, maar de coteriegeest, de bekrompenheid, de oligarchie, als zoovele verschijnselen van miskenning van het gemeentelijk belang, zijn niet buiten het spel gebleven. Het mag niet verbloemd worden, dat het nieuwe stelsel der keuze in menige aanzienlijke gemeente schipbreuk heeft geleden op den dwazen waan, dat eene geheele vernieuwing van het personeel heilzaam was, waardoor met enkele misbruiken ook veel goeds is weggevallen, dat welligt door andere en meerdere misbruiken en verkeerdheden is vervangen, of wel, op den jammerlijken sleurgeest, om te behouden wat bestond, waardoor tevens het bestaande kwaad is bestendigd.

De periodieke aftreding der raadsleden is een uitnemend middel voor de kiezers, om hetgeen misdaan is te herstellen, gelijk het voor de raadsleden een prikkel is om zich met hart en ziel toe te wijden aan het belang der gemeente. Het komt er dus maar op aan, of dat middel dat zeker 't doel treft, met naauwgezetheid wordt aangewend. Waar het wordt misbruikt of ter zijde gesteld, zal de publieke zaak, die door belangstelling wordt aangewakkerd en bevoordeeld, schade lijden.

Zonder het oog bepaald te vestigen op de eene of andere gemeente, of zonder te treden in de aanvankelijk genomen beslissingen van kiesvereenigingen, veeleer ons in te laten met de beoordeeling der noodzakelijkheid, om de aftredende raadsleden weder te herkiezen of geheel of gedeeltelijk te vervangen, wenschen wij slechts de aandacht op te wekken en de belangstelling aan te wakkeren.

Zijn er onder de aftredende raadsleden, die niet beantwoord hebben aan de billijke verwachting, welke men ten aanzien van hunne kunde en ijver, eerlijkheid en trouw koesterde men late hen aftreden en vervange hen door anderen, die meer vertrouwen verdienen. Het belang der gemeente gaat boven al die consideratien en transactien en deferentien; want men pleegt verraad aan de beginselen van regtvaardigheid, die eischen, dat de meer bekwame en meer geschikte, niet voor den minder bekwame en minder geschikte wijke, of ter zijde gesteld worde.

Er is nog meer. Ofschoon de gemeentewet slechts de inwoning van een jaar vordert, om als Raadslid te kunnen optreden; terwijl de vorige reglementen daartoe den tijd van zes jaren en in een bijzonder geval van drie jaren voorschreven, ligt het in den aard der zaak, dat kennis der plaatselijke belangen, en behoeften en eene meerdere of mindere mate van practische administratieve bekwaamheid, uit de ondervinding verkregen aanbevelenswaardige vereischten zijn voor den kandidaat van den gemeenteraad.

Maar er is nog iets, dat we niet onaangevoerd mogen laten; het schijnt somwijlen dat de kussens der zetels van de raadzalen der gemeenten nog iets hebben behouden van den vroegeren geest der Vroedschappen; — als we het zeggen mogen, hoe ook in vorm verschillende, waarin hij gehuld is, van een aristocratischen geest. Het is als of het dezelfde mannen niet gebleven zijn *vóór* en *na* dat zij zitting namen. Men kan ze gewoonlijk herkennen aan hune klagt over de voorschriften der gemeentewet, over de beperking der bevoegdheid van de gemeentevaders over decentralisatie van hun magt, over de beperkende regels van het plaatselijk belastingstelsel. Ook die bijzondere karaktertrek mag aan de Kiezers niet ontgaan; — menige geschiedschrijver heeft er juist aanleiding in gevonden om de heilloose gevolge eener plaatselijke aristocratie te doen aan het licht komen.

Groen van Prinsterer wijst er op; „de Aristocratie werd „*Oligarchie.* De bloei van handel en vertier, en ook „regtvaardigheid en zachtheid, welke door magthebbenden niet „zelden betoond wordt, maakte dat het vernederend juk „niet hard en ondragelijk was: doch de betrekking tot de „Magistraat werd telkens meer in de volle kracht des woords „die van onderdaan en Regent" en hij doelde op *Amsterdam*. Bilderdijk noemde de Regenten van *Leijden* „ heerschzuchtiger dan op eenige andere plaats en even kwaadaardig „als elders."

En wat Mr. H. J. Koenen onlangs van *Amsterdam* tegen *Amsterdammers* zeide, is ook op de kleinste gemeente in het wezen der zaak van toepassing: „Zijn wij in m... „opzigt als de hartader te beschouwen van het gem... „vaderland *laat ons wel toezien* dat die hartader niet „flaauwe slagen kloppe! De burgerij van Sybaris ging „onder, omdat de geldschuld harer stad te zeer was „klommen of hare belastingen te hoog waren opgevoerd, „maar omdat een ontzenuwd geslacht, in weelde en we... „loosheid verzonken, het krachtbetoon van de stichters „rer vesten vergeten was."

XXX.

Publieke Vermakelijkheden.

Théâtre Français.

Représentation de Samedi 14 Juillet 1855.

6me Représentation de Mr. et Mme. ROGER SOL... Artistes du Théâtre impérial de l'Odéon et du Gymnase Dramatique.

La Joie de la Maiso...

Comédie en prose en 3 actes.

LA LECTRICE,

vaudeville en 2 actes.

à la Bastille,

vaudeville en un acte.

On commencera à 7 heures.

Prijs-Courant der Effecten.

AMSTERDAM, 12 Julij 1855.

Nederland.	Pct.		Rusland.	Pct.	
Ned. W. Schuld.	2½	63 1/16			
Dito Certificat.	3	74 15/16 75	*Hope* 1798/1816	5	108...
Dito Dito.	4	93 9/16 1/8	Dito 1828/1829	5	101...
O. I. Leening	4		Cert. 1831/1838	5	
Amort. Syndic.	3½		Dito Dito	4½	88...
Hand.-Maats.	4½		Dito *Hope*	4	78...
Belgie.			Dito *Stieglitz*	4	78...
Certificaten	2½		Dito dito 5e Ser.	4	
Dº *Rotschild*	2½	51 ?/16	Dito 1854	5	
Frankrijk.			Inschr. Assig.	6	
Obligatien	3		Certific. dito.	6	
Spanje.			**Polen.**		
Nieuwe	1	18 15/16 1/8	Obligatiën	4	
Dito Buitenl.	3		**Oostenrijk.**		
Dº Binnenl. o/m.	3	30 3/8			
Bew. Sp. Com.			Metaliek	5	61...
Amort. Schuld.			Dito bet. Amst.	5	72...
Portugal.			Dito Nation.	5	65...
Londen nieuwe.	3	40 1/16	Dito 1847	2½	81...
Dito uitgest.	4		Dito 1851/1852	2½	81...

Mexic., te Lond. 3 pct. 21; dito Onb. 21; Gren... p. s. 100 2½ pct. 17; dito Uitg. 6½.

Bij hoogst onbeduidende handel, verkeerde de markt in eene algemeen ongunstige stemming, zonder dat de... veel met hun vorig standpunt verschillen.

Gedrukt bij C. H. SUSAN, Jr., te 's Gravenh...